

HMPY
50

Meripelastus

1/11

HMPY:n juhlavuosi alkaa

Punainen pelastaja taivaalla

Pelastustehtävänä Itämeri

HELSINGIN MERIPELASTUSYHDISTYS
HELSINGFORS SJÖRÄDDNINGSFÖRENING

MERIPELASTUS 1/11

Meripelastus on Helsingin Meripelastusyhdistyksen jäsenlehti, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Seuraava lehti ilmestyy kesäkuussa.

Meripelastus är Helsingfors Sjöräddningsförenings medlemstidning som utkommer fyra gånger per år. Nästa tidning utkommer i juni.

Puhelujen hinnat soitettaessa Rajavartiolaitokselle kuuluviin meripelastuksen puhelinnumeroihin:
Kiinteästä verkosta 8,21 snt/puh + 2 snt/min
Matkaviestinverkosta 8,21 snt/puh + 14,90 snt/min

Lehti on painettu FSC-merkitylle ympäristöystävälliselle paperille.

Julkaisija / Utgivare:

Helsingin Meripelastusyhdistys -
Helsingfors Sjöräddningsförening ry

Päätoimittaja / Chefredaktör:

Jukka-Pekka Lumilahti

lehti@hmpy.fi

p. 050 350 9195

Toimitus / Redaktion:

Jukka-Pekka Lumilahti, Sami Korppi,
Mika Back, Nina Hiltunen,
Pinja Ruponen ja Christian Kurtén

Paino / Tryck:

Painomerkki Oy, Helsinki

Painos / Upplaga: 2750 kpl / st

ISSN-L 0788-401X

ISSN 0788-401X (painettu)

ISSN 1798-8365 (verkkoversio)

Kansi / Pärm:

HSM71 Rautauoma kerää voimia kesää varten. Kuva: Jukka-Pekka Lumilahti

www.helsinginmeripelastusyhdistys.fi

Helsingin Meripelastusyhdistys - Helsingfors Sjöräddningsförening ry
Matosaari / Maskholmen, Jollas, PL 66, 00101 Helsinki

p. 050 571 3940

Kynän takaa - Vid pennan

Yhtä matkaa yhdistyksen kainalossa

Puoli vuosisataa on pitkä aika vapaaehtoisessa meripelastuksessa. Viiteenkymmeneen vuoteen mahtuu tuhansittain erilaisia tarinoita, mutta myös satoja tarinoiden tekijöitä. Yhdistyksemme lehdellä on lähes yhtä pitkä polku kuljettuna kuin itse yhdistykselläkin. Viestinnän tärkeys huomattiin jo heti alkuaikoina, kun jäsenistä muodostettuun etsintälai-

vueseen yritettiin pitää yhteyttä. Nykyään etsintälaivuutta ei enää ole, mutta tiedottamisen tarve on edelleen olemassa. Yhdistyksemme lehdellä onkin tärkeä merkitys, sillä sen kautta kerromme jäsenillemme miten olemme olleet auttamassa hädässä olevia ihmisiä vesillä. Lehdellämme on myös suuri merkitys oman paikallisen näkemyksemme esille tuomisessa laajassa vapaaehtoisen meripelastuksen perheessä.

Viidessäkymmenessä vuodessa yhdistyksessämme kuin myös lehdessämme on tapahtunut paljon muutoksia. Lehden viimeisimmät suuret uudistukset ovat olleet siirtyminen mustavalkoajasta väri aikaan ja lehden sivukoon kasvattaminen. Näillä toimilla lehdestä on pyritty saamaan entistä helpommin lähestyttävä ja luettavaampi. Paperiversion lisäksi lehti on luettavissa myös verkossa osoitteessa www.hmpy.fi, jonne se ilmestyy pari viikkoa paperiversion jälkeen. Pelkkä ulkokuori ei silti riitä, vaan erityisen tärkeää on se mitä kansien välissä on. Jokaista lehteä tehdessämme, yritämme pitää sen mielessä, sillä jäsenille lehteä teemme. Kuinka tällä kertaa onnistuimme? Sen voit käydä kertomassa sähköisen lehden vieressä verkkosivuillamme. Siellä voit myös tutustua vanhoihin numeroihin, joita tällä hetkellä löytyy go-luvun alusta saakka.

En gemensam resa med föreningen

Ett halvt sekel är en lång tid för den frivilliga sjöräddningen. Det rymms tusentals olika berättelser inom de femtio åren, men också hustratals berättare. Föreningens tidning har gått nästan en lika lång väg som föreningen. Kommuniserings viktighet märktes redan från början, då man försökte hålla kontakt med den nybildade sök-flottiljens medlemmar. Sök-flottiljen existerar inte mera, men kommuniseringsbehovet finns kvar. Föreningens tidning har också en viktig funktion, för via den berättas åt våra medlemmar hur vi har hjälpt nödställda människor till havs. Vår tidning har också en stor betydelse i att framföra den lokala åsikten inom den vidsträckt sjöräddningsfamiljen. Det har under femtio år hänt stora förändringar både inom föreningen som också med tidningen. De sista stora förändringarna har varit övergången från svart-vit epok till färg och förstorandet av tidningens format. Med dessa åtgärder har det strävt till att göra tidningen lättare tillgänglig och mera läsbar.

Utöver tidningens pappersversion kan den läsas på nätadressen www.hmpy.fi, där den utkommer ett par veckor efter pappersversionen. Bara tidningens yttre utseende räcker ändå inte till, för speciellt viktigt är också vad som finns mellan pärnarna. Vid publicering av varje tidning, försöker vi hålla detta i minne, för tidningen görs åt våra medlemmar. Hur lyckades vi denna gång? Det kan du berätta invid den elektroniska tidningen på våra nätsidor. Där kan du även bekanta dig med äldre upplagor, som för tillfället finns ända från början av go-talet.

Meripelastusterveisin, Med sjöräddningshälsningar,
Jukka-Pekka Lumilahti
Meripelastus -lehden päätoimittaja/-tidninens chefsredaktör
lehti@hmpy.fi

Kevätkokouskutsu

Helsingin Meripelastusyhdistys – Helsingfors Sjöräddningsförening ry:n kevätkokous pidetään 29.3.2011 klo 18.00 Suomenlahden merivartioston perinnetilassa osoitteessa Laivastokatu 3, 00160 Helsinki.

Kokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät asiat.

Kokouksen jälkeen esitellään Itämerihaastetta sekä rajavartiolaitoksen uutta partiovenettä.

Kahvia ja pullaa lienee tarjolla.
TERVETULOA!

Kallelse till vårmöte

Helsingin Meripelastusyhdistys – Helsingfors Sjöräddningsförening ry medlemmar sammankallas till stadgenligt vårmöte den 29 mars 2011 kl. 18.00 i Finska Vikens sjöbevakningssektions utrymme. Adressen är Maringatan 3, 00160 Helsingfors.

Efter mötet presenteras Östersjöutmaningen och Sjöbevakningens nya patrullbåtsklass.

Servering.
VÄLKOMNA!

International®

RTV-YHTYMÄ OY

www.rtv.fi

Ari Koskela puh. 040 1649 070
Ilpo Vahtera puh. 040 825 6286
Jukka Mäkinen puh. (09) 5465 5405
Petri Ketonen puh. 0400 598 772

Haluatko antaa oman panoksesi vapaaehtoiseen meripelastukseen?

Nyt siihen olisi oiva mahdollisuus.

Etsimme yhdistyksen 50-vuotishistoriikille TAITTAJAA. Yksin ei tarvitse työskennellä, sillä tukea saa historiikin parissa ahertavalta viiden hengen porukalta. Historiikki ilmestyy marraskuussa ja itse työ on jo käynnissä. Kirjasta on tulossa noin 100 –sivuinen, josta tehdään sekä suomen- että ruotsinkieliset versiot.

Lisätietoja antaa lehden päätoimittaja: Jukka-Pekka Lumilahti 0503509195 tai lehti@hmpy.fi.

ABREGO

PURJEHDUSKOULU
CHARTER

HELSINKI

Suomen Purjehdus ja Veneily ry:n auktorisoima purjehduskoulu

Purjehtija-, perämies- ja päällikkökursseja
Tutkintotarkastuksia
Muuta koulutusta
sopimuksen mukaan

Helsingin Meripelastusyhdistys ry:n aktiivimiehistön yhteistyökoulu

www.abrego.fi

Hyödynnä jäsenetusi – osallistu turvallisuus- koulutuksiin

Turvallisuuskoulutusta yhteisöjäsenille

Jäsenvenetoimikunta järjestää pyynnöstä Helsingin Meripelastusyhdistyksen yhteisöjäsenille meriturvallisuuskoulutusta.

Koulutuksen aihe voidaan sopia tapauskohtaisesti. Lisätietoja saa osoitteesta jasenvene@hmpy.fi tai puhelimitse 050 517 82.

Ohjelma ja mahdolliset muutokset löytyvät yhdistyksen internet sivuilta www.hmpy.fi.

Nuorisotoiminnan aktiivinen kevät

HMPY:n Nuorisotoiminnan kevät on lähtenyt aktiivisesti käyntiin niin teoriakoulutuksilla kuin käytännön harjoitteillakin. Mielenkiintoista ja hyödyllistä puuhaa löytyy lähes joka sunnuntaille. Uutena aiheena on mukaan tullut "Winter Survival" -tapahtumat, joista kerromme lisää seuraavassa lehdessä. Maaliskuussa ohjelmassa on teoriaa alusten valoista, äänimerkeistä ja merkkikuvioista sekä ensiapuharjoituksia. Huhtikuussa seuraa viestiliikenne- sekä hätämerkkikoulutusta sekä vierailu mielenkiintoiseen kohteeseen. Tulossa myös yhteistä toimintaa Laajasalon VPK:n kanssa. Tiedotamme nuoria koulutuksista aina lähempänä kutakin tapahtumaa.

Hae meripelastusalusten miehistöön

Etsimme Helsingin Meripelastusyhdistykseen alusten miehistöön kuutta uutta aktiivista meripelastajaa.

Tarjoamme: Koulutuksen pelastusmiehistön tehtäviin ja antoisaa uuden harrastuksen. Meripelastus on sekä fyysisesti että psyykkisesti vaativa harrastus, joka edellyttää voimakasta sitoutumista. Meripelastus harrastuksena tarjoaa jatkuvaa uusien asioiden oppimista sekä toiminta aluksella kokemuksia ja elämyksiä. Ehkä tästä syystä vapaaehtoinen meripelastus on monelle aktiivijäsenellemme elämän paras harrastus.

Edellyttämme: Alusten päivystysmiehistössä vaaditaan vähintään 18 vuoden ikä ja uusilta tulokkailta normaalia fyysistä kuntoa, hyvää näkö- ja kuuloaistia, uimataittoa, vastuullista asennetta sekä halua ja mahdollisuutta aloittaa vaativa ja aikaa vievä harrastus. Emme odota hakijoilta merenkulkualan ammattipätevyyksiä. Kokemus vesillä liikkumisesta ja ensiaputaidoista katsotaan eduksi, mutta ennen kaikkea innokkuus oppia uutta ja kyky laittaa itsensä "likoon" ovat tärkeitä ominaisuuksia.

Lisätietoja: Micke Andersén puh. 040-546 1530. Lähetä vapaamuotoinen hakemus ja CV viimeistään 27.03.2011 osoitteeseen uudet@hmpy.fi

Koulutuksen eteneminen: Kutsumme osan hakijoista haastatteluun, joiden perusteella valitsemme mukaan pääsevät. Tulokaskoulutuksen aikataulu päivittyy osoitteessa www.hmpy.fi

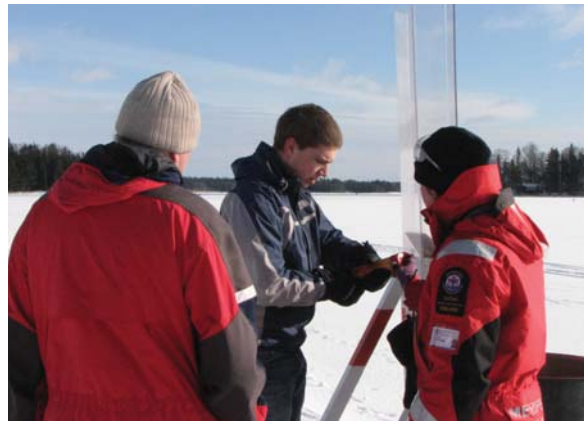

Punaisena loistava hätäraketti kertoo avun tarpeesta. Kuinka se toimii ja miten se laukaistaan?

PUNAINEN PELASTAJA

Hätäraketteja käytetään Suomessa hätäilmoituksen tekoon vain muutamia kymmeniä kertoja vuodessa. Hätäraketeilla on hyviä puolia, mutta väärin käytettynä raketti on käyttäjälleen vaarallinen. Valtaosa Suomessa olevista hätäraketeista on muutamaa eri mallia. Teknisesti kaikki hätäraketit käyttäytyvät samalla tavoin, suurimmat erot ovat laukaisutavassa. Koska hätäraketin on toimittava mahdollisimman monessa eri tilanteessa, poikkeaa se selvästi ilotulitusraketeista. Suurimmat erot ilotulitusraketteihin ovat laukaisutavoissa, valon näkyvyydessä, lentokorkeudessa ja toimivuudessa.

Kaikki hätäraketit laukaistaan käsistä. Ennen laukaisemista on syytä varmistua raketin lentosuunnasta, ettei rakettia laukaista väärään suuntaan. Raketin kyljessä oleva nuoli kertoo oikean lentosuunnan. Nuolen lähetyvillä ovat myös käyttöohjeet, jotka on hyvä lukea aina silloin tällöin. Hätätilanteessa käyttöohjeiden lukemiseen ei välttämättä ole aikaa tai sitten pimeyden takia ohjeita ei pysty lukemaan. Valtaosassa raketeista varsinainen laukaisukoneisto tulee esille raketin alatulpan alta.

Raketin kyljessä on käyttöohjeet

Laukaisukoneistoja on kahdenlaisia. Toisissa raketti laukaistaan vetämällä narusta. Toisissa taas laukaisumekanismina toimii eräänlainen läppä, joka laukailee raketin kun se käännetään raketin kylkeä vasten. Hätätilanteessa raketin on hyvä ampua kasvojen korkeudelta vartalon sivulta. Tukeva ote varmistaa, että raketti lähtee varmasti suoraan ylöspäin, eikä pääse kääntymään.

Ilmaan päästyään hätäraketti nousee kolmeensataan metriin, josta se lähtee leijailemaan vähitellen alaspäin. Leijailua hidastaa pieni laskuvarjo, jonka tarkoituksena on varmistaa valon pysyminen korkealla mahdollisimman pitkään. Jos palava raketti putoaa veteen, jatkaa se palamista vielä vedessäkin. Tämä pätee myös raketin pudotessa maalle, jolloin tulipalon syttymisen vaara on suuri. Tästä syystä raketteja ei saakaan ampua kuin hätätilanteessa tai valvoituissa harjoituksissa.

Hätäraketti ammutaan käsistä

Ensimmäisen hätäraketin tarkoituksena on herättää pelastusorganisaatio ja muut vesillä liikkuajat. Ensimmäisestä raketista saadaan harvoin tarkkoja suuntimia, joten varsinainen paikannus tehdään toisen raketin avulla. Ensimmäisen ja toisen raketin välillä on hyvä pitää ainakin viiden minuutin, mielellään kymmenen minuutin tauko. Tauon aikana mahdollisilla havaitsijoilla on aikaa

tehostaa tähytystä ja valmistautua suuntimaan toinen hätäraketti. Toinen hätäraketti ammutaan vastaavalla tavalla kuin ensimmäinenkin.

Tukeva ote varmistaa turvallisen laukaisun

Meripelastuskeskuksessa ja -lohkokeskuksissa hätäraketti käynnistää aina pelastustoimet, sillä hätärakettihavaintoa käsitellään hätämerkkinä. Ihmisiltä tulleiden hätärakettihavaintojen perusteella etsintä- ja pelastustoimet keskittään oletetulle onnettomuusalueelle. Keskukset haastattelevat hätäraketin nähneitä mahdollisimman tarkasti, jolla pyritään rajaamaan onnettomuusalue mahdollisimman pieneksi.

Hätäraketti on kohtalaisen huono hätäilmoitusväline, sillä oikein toimiessaankin sitä voi käyttää ainoastaan pimeään aikaan. Kirkkaasta valostaan huolimatta, punaisena loistavan raketin havaitseminen valoisalla on vaikeaa.

Hätäraketti palaa myös veden tai lumen alla

Toinen raketin huono puoli on, ettei se sen mukana lähde informaatiota tapahtumasta. Näin ollen hätäraketti ei kerro hädässä olijan

Helsingin Meripelastusyhdistyksen hätärakettiammunta-harjoituksessa opetetaan kuinka hätäraketti laukaistaan

Hätäraketteja on eri malleja, joiden laukaisutavat eroavat toisistaan

sijaintia, hädän luonnetta tai kuinka monta ihmistä apua tarvitsee. Hätäraketti ei myöskään kerro kuinka kiireesti tai minkälaista apua tarvitaan. Toinen hätärakettien huono puoli on, että ne ovat sivullisten nähtävissä hyvissäkin olosuhteissa vain puolen minuutin ajan. Tänä aikana jonkun tai mielellään useampien tulee nähdä raketti, ja välittää tieto meripelastuskeskukseen tai -lohkokeskukseen taikka hätäkeskukseen. Hätäraketti voi kuitenkin olla ainoa keino saada apua. Siksi sen käyttöä kannattaa harjoitella. Hätätilanteessa se ei ole enää mahdollista.

Teksti ja kuvat: Jukka-Pekka Lumilahti

- otteita viimekauden tehtävistä ja talven tapahtumista

Viisasten kerho kokoontui

Tammikuun 22. päivänä 27 Helsingin Meripelastusyhdistyksen aktiivijäsentä kokoontui Länsiterminaaliin talvineuvottelupäiviä varten. Eckerö Linen M/S Nordlandialla käytyjen neuvottelupäivien aiheena olivat muun muassa Itämerihaaste, Matosaaren päärakennuksen kehittäminen sekä 50-vuotisjuhlien ideointia. Pääaiheena oli yhdistyksen operatiivisen toiminnan pohdinta. Uusiutuvat pelastuslaki ja terveydenhoitolaki antoivat tähän hyvät perusteet. Ideointien perusteella toimikunnat ja hallitus saivat evästyksiä yhdistyksen tulevaisuuden suuntaviivoista. Neuvottelupäivät päättyivät illalla Nordlandian saapuessu takaisin Helsinkiin.

Potrat polskijat

Nuorten talvi koostuu viikoittaisista harjoituksista. Sunnuntaina 30.1. seitsemän nuorta kokoontui Mäkelänrinteen uintikeskuksen aulaan 11.30. Kellon ollessa tasan 12, uimarit kouluttajineen pulahtivat altaaseen. Ensimmäiseksi vuorossa oli virallisen uimataidon määritelmän mukainen uimataitotesti. Siinä henkilö hyppää ensin altaaseen ja käy veden alla. Tämän jälkeen uidaan 200 metriä yhteen menoon, josta vähintään 50 metriä selkäuintia. Testi ei kuitenkaan ollut tiukkapiipoista kellon kanssa aikaa ottamista, vaan kaikkia kannustava hauska yhteinen juttu. Tämän

jälkeen vuorossa oli erilaisten esineiden hakua pohjasta ja erilaisten uintitekniikoiden harjoittelua. Lopuksi vielä kokeiltiin, miltä tuntuu hinata pienen köyden varassa olevaa väsynyttä uimakaveria. Tunnin altaassa olon jälkeen olikin aika siirtyä saunaan ja peseytymään. Seuraavalla viikolla vuorossa teoriaopetusta alusten äänistä, valomerkeistä ja merkkikuvioista.

7 metrin vonkale verkoissa

Kesäkuun 5. päivänä HSM77 Nihti sai kello 22.00 tehtävän Meripelastuslohkokeskus Helsingiltä: Sarvastonlahdella alle seitsemänmetrin moottorivene oli ajanut verkkoihin ja veneessä olleet kaksi henkilöä tarvitsivat apua. Hälytys tuli mahdollisimman hankalaan aikaan, sillä osa HSM77 Nihtin miehistöstä oli juuri päässyt Matosaaren saunan lämpöihin. Nopea huuhtelu ja vaatteiden pukeminen ja niin miehistö oli valmiina lähtöön. Kello 22.48 Nihtin miehistö näki avuntarvitsijat ja hetken pohdinnan jälkeen tilannearvio oli selvä. Vene saatiin irti verkoista, mutta vetolaitteeseen kiinni jääneet verkon osat estivät veneen kulkemisen omalla koneellaan. Niinpä HSM77 Nihti otti veneen hinaukseen ja hinasi avuntarvitsijat satamaan.

Juhannus karahti kiville

Juhannuspäivänä kello 15.45 Helsingin, Espoon ja Meripelastusasema 1:n vapaaehtoiset meri-

pelastajat olivat kokoontuneet perinteiseen lentopallo-otteluun Pihlajasaareen. Voittajien juuri selvittyä, MRSC Helsingin ääni herätti VIRVE-radion henkiin: HSM71 Rautauomaa kaivataan Seurasaarenselälle. Siellä reilu kymmenmetrinen vene oli ajanut kiville. Veneessä oli 12 henkilöä, mukana useita lapsia. HSM71 Rautauoma lähti välittömästi kohti tapahtumapaikkaa. Yhtenä HSM 71 Rautauoman suunnittelun vaatimuksina oli päästä operoimaan Lauttasaaren siltojen pohjoispuolelle. Vaatimus toteutettiin siten, että veneen mastot ovat hydraulisesti kaadettavissa. Kaadetusta mastosta huolimatta, sillan ja veneen väliin jäi vain muutaman sentin rako. Kello 16.40 avuntarvitsijat olivat HSM71 Rautauoman näköpiirissä.

Kuva: Eppu Pesola

Paikalle oli saapunut myös pienempi avovene. Vene osoittautui samaan seurueeseen kuuluvaksi, ja sen avulla karille ajaneessa veneessä olleet henkilöt saatiin evakuoitua HSM71 Rautauomaan. Rautauomassa henkilöt sijoitettiin messiin, jossa heille kerrottiin pelastustoimien etenemisestä. Selittämistä vaikeutti, ettei osa ymmärtänyt suomea, ruotsia tai englantia. Eva-

kuinnin aikana osa miehistöstä selvitti veneen irrottamismahdollisuuksia. Normaalisti karille ajaneet pyritään irrottamaan samaan suuntaan, mistä se on ajanut karille. Nyt se ei ollut mahdollista, sillä vene oli ylittänyt monet kivet ennen pysähtymistään. Parempi irrottamissuunta löytyi veneen vasemman sivun puolelta, jossa syvämpi vesi alkoi kohtalaisen nopeasti. Matalan veden vuoksi HSM71 Rautauomalta jouduttiin tuomaan hinausköysi erittäin kaukaa, jottei HSM71 Rautauoma saisi itse pohjakosketusta. Hinausköyden kiinnityksen jälkeen vene käännettiin hitaasti haluttuun suuntaan. HSM71 Rautauoman ruorimies lisäsi veneen tehoja ja niin karille ajanut vene irtosi vähitellen vankilastaan. Heti irrottamisen jälkeen tarkastettiin karille ajaneen veneen vauriot. Veneen moottori tuntui toimivan, mutta potkuri oli vaurioitunut. Näin vene otettiin HSM71 Rautauoman hinaukseen ja se hinattiin turvasatamaan Lauttasaareen. Tehävä oli ohitse vajaan kahden tunnin kuluttua hälytyksestä.

Merkkihenkilöt saivat merkkinsä

Helsingin Meripelastusyhdistyksen syyskokouksessa palkittiin useita ansioituneita vapaaehtoisia meripelastajia. Vuoden aktiivituopin sai Pekka Rosin, jonka panos uuden miehistörakennuksen rakennustöissä on ollut huomattava. Lisäksi Pekka lähti kesäisenä myrskypäivänä Matosaareen, kun hänelle tuli tunne ettei kaikki Matosaareessa ole kunnossa. Hänen aavistuksensa osui oikeaan, sillä osa HSM71 Rautauoman kiinnitysköysistä oli hankautunut poikki.

Meripelastusseuran harrastusmerkillä palkittiin Heikki Salminen, Sampo Rajala, Markku Niemmaa, Klaus Hannus, Mikko Oskari Lumilahti, Pasi Pouri, Mika Back ja Christian Kurtén. Heikki on toiminut monta vuotta yhdistyksen webmasterina, kun taas Sampo, Markku ja Klaus ovat aktiivisia venemiehistön jäseniä. Mikko ja Pasi saivat merkin monivuotisesta yhteistoiminnasta Laajasalon VPK:n kanssa ja Mika antaa panoksensa vapaaehtoiseen meripelastukseen lehden kautta. Christianille harrastusmerkkiä ei ole aiemmin edes anottu, sillä yhdistyksen hallituksella ei ole ollut tapana hakea hallituksen jäsenille merkkejä. Nyt oli siis entisen puheenjohtajamme ja aktiivisen venemiehistön jäsenen aika saada merkki.

Helsingin Meripelastusyhdistys haluaa olla mukana parantamassa Itämeren tilaa. Siksi vastaanotimme Itämerihaasteen pari vuotta sitten. Nyt on aika siirtyä sanoista tekoihin.

Itämeri on tärkeä elementti myös vapaaehtoiselle meripelastajalle. Itämeri on tärkeä kauppaväylä ja siten monelle tärkeä toimeentulolähde. Itämeri on myös mahdollistaja, sillä Itämeren kautta pääsemme ulos Eurooppaan, mutta sitä kautta Eurooppa tulee myös luoksemme. Näiden lisäksi Itämeri on myös tärkeä vapaa-ajan viettopaikka tarjoten oivan paikan rentoutumiselle ja vastakohtaan arjen kiireelle. Meripelastajalle meri merkitsee paljon, sillä ilman hyvinvoivaa Itämerä ei myöskään meripelastaja voi hyvin. Siksi Helsingin Meripelastusyhdistys otti vastaan Helsingin ja Turun kaupunkien käynnistämän Itämerihaasteen. Itämerihaasteen voi ottaa vastaan mikä tahansa taho. Se voi olla kaupunki tai kunta, se voi olla yhteisö tai yritys. Myös oppilaitokset ja seurat voivat vastata haasteeseen. Haasteen vastaanottaneen tahon ei tarvitse sijaita rannikolla, vaan Itämeren voi ymmärtää laajemmin. Lähes kaikki Suomen vesistöt ovat jollain lailla tekemisissä Itämeren kanssa, joten sitä kautta melkein jokainen suomalainen voi tehdä omia tekoja Itämeren tilan parantamiseksi. Tällä hetkellä Itämerihaasteessa on mukana noin 170 taho.

Haasteen vastaanottamisen jälkeen on tapahtunut paljon, nyt on tekojen vuoro. Tämän vuoden keväällä saamme valmiiksi toimenpideohjelmamme. Ohjelma esiteltiin aktiivijäsenille talvineuvottelupäivien yhteydessä ja sen jälkeen yhdistyksen toimikunnat saavat vielä viilata sitä. Lopullisen muodon ohjelma saa ennen kevätkokousta, jossa ohjelma virallisesti julkistetaan. Valmistuttuaan toimenpideohjelma julkaistaan yhdistyksen verkkosivuilla www.hmpy.fi ja myös itämerihaasteen sivuilla. Toimenpideohjelma ei ole pelkkä paperi, sillä ohjelman lähtökohtana on, että toimet Itämeren tilan parantamiseksi tulevat myös käytäntöön. Tässä onkin suurin haaste, sillä yhä edelleen puhuttaessa ympäristöasioista osa kokee asian vieraaksi. On helppoa vedota muiden toimiin tai omaan pienuuteen. Tosiasiassa jokainen meistä voi vaikuttaa ja vaikuttamista tapahtuu jatkuvasti. Helsingin Meripelastusyhdistyksen toimenpideohjelma korostaa pieniä tekoja, joista muodostuu suuri kokonaisuus. Yksi asia on koko yhdistyksen toi-

minnan perusta ja se on turvallisuus. Turvallisuudesta ei merellä voi tinkiä, eikä siinä olisi edes järkeä, ei edes ympäristönäkökulmien kannalta.

Toimenpideohjelma jakaantuu kuuteen painopistealueeseen, jotka ovat:

- Energiankäyttö
- Alusten operointi
- Alusten huolto
- Jätehuolto
- Koulutus ja arvokeskustelu
- Valistus ja tiedotus

Jokaisessa painopistealueessa on useita toimenpiteitä, joiden avulla yhdistys ja mukana olevat vapaaehtoiset meripelastajat huomioivat ympäristöään. Jokaisen toimenpiteen kohdalla on lisäksi pohdittu milloin toimenpide olisi toteutettavissa. Toteutusajankohdat on nimetty lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin toimiksi. Jotta toimenpide oikeasti otettaisiin huomioon, on jokaisella toimenpiteellä oma vastuutaho. Tahot noudattavat yhdistyksen organisaatiossa olevia toimikuntia. Yhdellä toimenpiteellä voi olla yksi tai useampi vastuutaho.

Jatkuva moottoreiden kunnossapito takaa niiden paremman kestävyys.

Toimenpiteet eivät aina ole suuria. Yksi hyvä esimerkki tällaisesta on vastuutahojen selvittäminen sähköenergian käytössä. Jotta energiaa olisi mahdollista säästää, täytyy tietää kuka energian kulutusta seuraa. Jatkossa sähkön kulutuksen seuranta jaotetaan siten että Meripelastusaseman sähkönkulutuksesta vastaa Matosaa-ritoimikunta ja veneiden sähköstä puolestaan huoltotoimikunta. Toinen esimerkki pienestä, mutta tärkeästä teosta on, että seuraamme jatkossa ja tarvittaessa säädämme lämpimän käyttöveden lämpötilaa. Pitämällä lämminvesivaraajissa tarkoituksenmukaisinta lämpötilaa,

voimme vähentää energian kulutusta ilman, että se vaikuttaa toimintaan.

Miehistörakennuksen suunnittelussa ja rakentamisessa on otettu huomioon myös ympäristö

Erilaisissa hankinnoissa ympäristötekijöiden huomioiminen on luontevaa. Esimerkiksi uutta miehistörakennusta suunniteltaessa ympäristötekijät olivat yksi tärkeä osatekijä. Konkreettisesti tämä näkyi jo vanhan paikalla olleen liiterin purkujätteissä, jotka hyödynnettiin mahdollisimman tehokkaasti. Näin esimerkiksi ulkolaudoituksesta muodostui saunan polttopuita. Rakennusaikana urakoitsijalle painotettiin ympäristötekijöitä, niinpä jätettä muodostuikin mahdollisimman vähän eikä paikalla oleva luonto kärsinyt suuria vaurioita. Itse miehistörakennuksessa ympäristön huomioiminen näkyy muun muassa lämmön talteenottojärjestelmänä, kahtena lämpöpumppuna ja rakennuksen värinä, joka on maalattu meripelastajien talkoovoimin perinteisellä punamullalla.

Ylimääräisille nesteille on omat säiliöt ja oma paikkansa, jotta ne eivät pääse vahingossa rikkoontumaan.

Veneillä tapahtuva toiminta kuormittaa luonnollisesti ympäristöä. Toisaalta, jotta hätätilanteessa osataan toimia oikein, on näitä toimia myös harjoiteltava. Käytössämme oleva kalusto on uutta, jolloin niiden päästöt ovat myös vanhoja

versioita pienempiä. Toinen merkittävä tekijä on kaluston ylläpito. Yhdistykselle ei riitä pelkkä valmistajan käskemien huoltotoimenpiteiden tekeminen, vaan olemme menneet huomattavasti pidemmälle. Esimerkiksi ennen jokaista matkaa HSM 71 Rautauomassa tehdään konehuoneen tarkastukset erillistä listaa hyödyntäen. Listalla on lähes kolmekymmentä erilaista kohdetta, joiden tarkastuksella pyritään pitämään järjestelmät niin hyvässä kunnossa kuin mahdollista. Näin ne myös toimivat niin kuin ne on suunniteltu, jolloin päästötkin ovat pienemmät.

Viime keväänä haastoimme kaikki vapaaehtoiset meri- ja järvipelastusyhdistykset mukaan Itämerihaasteeseen. Valitettavasti kovin moni ei ole tarttunut mukaan haasteeseen. Aiomme kuitenkin jatkaa ponnisteluja muiden mukaan saamiseksi, sillä hyvinvoiva Itämeri on meidän kaikkien etu.

Poimintoja toimenpideohjelmasta

- Vaihdetaan päärakennuksen ovet ja ikkunat paremmin lämpöä eristäviksi
- Vältetään turhaa aallonmuodostusta erityisesti sisäsaaristossa eroosion ja asukkaiden häiriintymisen välttämiseksi
- Vältetään moottoreissa liian suuria kierroksia ennen kuin ne ovat käyttölämpöisiä
- Käytetään apukonetta vain tarvittaessa
- Alusten polttoaineen hankinnassa ympäristökriteerit ovat yhtenä tekijänä
- Alusten pohjamaalien käyttöön ja eri vaihtoehtoihin kiinnitetään huomiota
- Merestä löydetty sinne kuulumattomat esineet viedään asiaankuuluvaan paikkaan (esim roskat, ajelehtivat tukit)
- Ylläpidetään ilmapiiriä "Itämeri ei ole roskis" Merkitään keräyspisteet selkeästi
- Edistetään ympäristövahinkojen ennaltaehkäisyä arvioimalla veneväylien turvallisuutta ja viestittämällä siitä väyläviranomaiselle

Mikael Agricolan kirkko sijaitsee eteläisessä Helsingissä lähellä Merisatamaa, Tehtaankadun ja Sepänpäädin kulmassa. Kirkon rakennustyöt alkoivat vuonna 1933 ja se saatiin valmiiksi kaksi vuotta myöhemmin. Kirkko edustaa tyyli- ja muotoilun kansallisromantiikkaa, sillä sen rakennuksen suunnitellut muun muassa Kallion ja Turun Mikaelin kirkon sekä Tasavallan Presidentin kesäasunonkin arkkitehtinä toiminut Lars Sonck. Agricolan ja lähistöllä sijaitsevan Johanneksen kirkon tornit kuuluvat oleellisena osana Helsingin merelliseen silhuettiin. Kirkkojen ero on, että Johanneksen kirkossa on kaksi tornia, ja Agricolan kirkossa vain yksi. Tämä yksi yltääkin sitten huomattavasti Johanneksen kirkon torneja korkeammalle tavoitellen sadan metrin rajaa 97 metrin korkeudellaan. Merenpinnasta mitattuna korkeutta kertyy hieman enemmän. Maamerkinä toimivaa tornia ei aina voinut pitää hyvänä ratkaisuna, niinpä talvi- ja jatkosodissa Agricolan kirkon tornin 30-metrinen piikki laskettiin tornin sisälle, jolloin vihollislentäjien oli vaikeampi suunnistaa.

Yhteydenpito maihin vapaaehtoisten meripelastajien pelastusveneiltä, etsintälaivueen ve-

neiltä ja avuntarvitsijoilta on aiemmin hoidettu muun muassa LA-puhelinten avulla. LA-radio-puhelimet eivät ikinä muodostuneet viranomaisten suosimaksi järjestelmäksi, sillä kyseisillä taajuuksilla liikennöitiin varsin villisti, eikä kuuluvuuteen ollut kovin varmaa. Tavatonta ei ollutkaan, että LA-puhelimella yhteyden sai kyllä Välimerellä olevaan radioasemaan, mutta muutamien kilometrien päässä olleeseen veneeseen kuuluvuutta ei ollut lainkaan. Kuuluvuusongelmien takia Helsingin Meripelastusyhdistyksen Helsinki LA-radioasemia oli sijoitettu ympäri Helsinkiä. Nämä Helsinki 1-10 nimien saaneiden radioasemien säännöllisenä palveluna olivat muun muassa säätiedotusten lukeminen ja hätäilmoitusten vastaanotto avuntarpeessa olevilta veneilijöiltä.

Vuonna 1978 LA-radiopuhelinten kuuluvuuteen erityisen paljon vaikuttavat auringonpilkut olivat nousemassa maksimiinsa, ja kun Helsinki 2-radioasema oli ollut toimettomana useamman kuukauden ajan, päätti yhdistyksen hallitus siirtää Helsinki 2:n uuteen paikkaan. Näin alkoi Helsingin Meripelastusyhdistyksen ja Agricolan kirkon yhteinen taival.

Meripelastajan

mansikkapaikka

MIKAEL

AGRICOLAN

60°09,30'N 24°56,20'E

KIRKKO

tyksiä radiota varten. Jokapäiväistä käyttöä studiolla ei ollut, joten pienistä tiloista huolimatta yhdistyksen radioasema saatiin mahtumaan samaan huoneeseen. Radio-

päivystystä pyrittiin pitämään eri asemien välillä tehdyn vuoroluettelon mukaan mahdollisimman paljon. Tähän päivystykseen osallistui myös Helsinki 2. Kirkon korkeista torneista huolimatta radioaseman kuuluvuutta ei saatu kovin hyväksi. Auringonpilkut vähenivät vuonna 1980, jolloin kuuluvuus jälleen parani. Tällöin päätettiin Helsinki 2-radioasema lakkauttaa ja asemalla olleet LA-radiopuhelimet ja antennit purettiin pois.

Helsinki 2 radioasema sijoitettiin Agricolan kirkon urkulehterillä olevaan pieneen, vain parin neliömetrin suuruiseen radiointistudioon. Studiota käytettiin äänentoiston varmistamiseen silloin kun kirkossa tallennettiin erilaisia lähe-

Teksti: Jukka-Pekka Lumilahti

Kuvat: Markku Tamminen

HMPY
50

HMPY:n 50-vuotisjuhla aktiivijäsenille

Olet erittäin tervetullut avecisi kanssa yhdistyksemme 50-vuotisjuhliin lauantaina 14.5.2011 klo 18-02. Juhlat järjestetään ravintola Uunisaareissa Helsingin edustalla. Juhliin ovat tervetulleita nykyiset ja entiset aktiivijäsenet.

Juhlissa musisoi legendaarinen "The Jartsa Karvonen band".

Illalliskortin hinta on 65 euroa. Hintaan kuuluu tervetuliaismalja, alku-, pää- ja jälkiruoka sekä kaksi lasillista viiniä. Ravintolasta on mahdollista ostaa muita juomia omalla kustannuksella.

Lähetä sitova ilmoittautumisesi pe 29.4.2011 mennessä osoitteeseen hmpy50v.juhla@gmail.com. Ilmoittautuessasi kerro osallistujien nimet sekä mahdolliset erityisruokavaliot. Mukaan mahtuu 120 juhlijaa. Pukukoodina tumma puku

Maksa illalliskortin hinta pe 6.5.2011 mennessä HMPY:n tilille 440500-143761. Viitteeksi "HMPY 50v / oma nimi". Lisätietoja www.hmpy.fi.

Östersjöutmaningen: Nu till konkreta handlingar

Helsingfors Sjöräddningsförening vill vara med om att förbättra Östersjöns situation. Därför tog vi emot Östersjöutmaningen för ett par år sedan. Nu är det tid att övergå till konkreta handlingar.

Östersjön är en viktig handelsled och därmed en viktig utkomstkälla för många. Östersjön skapar också möjligheter för via Östersjön kommer vi ut till Europa, men den vägen kommer också Europa till oss. Dessutom är Östersjön också ett viktigt fritidsområde som erbjuder en fin möjlighet för avkoppling och en motpol till vardagens brådska. För sjöräddaren betyder havet mycket för om inte Östersjön är välmående mår inte heller sjöräddaren bra. Därför tog Helsingfors Sjöräddningsförening emot Östersjöutmaningen som startats av Helsingfors och Åbo stad. Östersjöutmaningen kan antas av vilken som helst organisation. Det kan vara en stad eller kommun, ett bolag eller ett samfund. Också skolor och föreningar kan anta utmaningen. Den som tar emot utmaningen behöver inte befinna sig vid kusten utan Östersjön kan förstås i en vidare mening. Nästan alla vattendrag i Finland har något att göra med Östersjön och genom detta kan nästan varje finländare göra något själv för att förbättra Östersjöns situation. Idag är 170 organisationer med i Östersjöutmaningen.

Vid ruttplaneringen är det lätt att ta hänsyn också till miljön

Efter att utmaningen antagits har mycket hänt, nu är det tid för konkreta handlingar. På våren färdigställer vi vår åtgärdsplan. Planen framlades för aktivmedlemmarna på vinterdagarna och efter det får utskotten ännu slipa detaljerna. Den slutliga formen får planen före vårmötet där planen formellt publiceras. Planen kommer också att publiceras på våra nätsidor www.hmpy.fi och också på Östersjöutmaningens sidor. Planen är inte endast ett papper för utgångspunkten är

att planerna för att förbättra Östersjöns situation också förverkligas. Här ligger den största utmaningen för när man talar om miljöfrågor upplever en del detta som främmande. Det är lätt att åberopa andras åtgärder eller sin egen lilla påverkan. I verkligheten kan vi alla påverka och påverkningen sker kontinuerligt. Helsingfors Sjöräddningsförenings åtgärdsplan betonar små handlingar som skapar en stor helhet.

Åtgärdsplanen omfattar sex tyngdpunktsområden som är:

- Användning av energi
- Räddningsbåtarnas drift
- Räddningsbåtarnas service
- Avfallshantering
- Utbildning och värdeialog
- Upplysning och information

Varje tyngdpunktsområde omfattar flera åtgärder genom vilka föreningen och de medverkande frivilliga sjöräddarna tar miljön i beaktande. Vid varje åtgärd finns också en anteckning om när åtgärden kunde vidtas. Åtgärdstidpunkterna är grupperade i åtgärder på kort, medellång samt lång sikt. För att åtgärdsplanen verkligen skall beaktas har varje åtgärd en ansvarig person eller ett utskott enligt föreningens organisation. En åtgärd kan ha flere ansvariga.

Åtgärderna är inte alltid stora. Ett bra exempel på detta är att utreda de ansvariga för användningen av elenergi. För att det skall vara möjligt att spara energi måste man veta vem som följer upp energiförbrukningen. Från och med nu följer Maskholmskommittén upp elförbrukningen på Maskholmen och serviceutskottet följer upp båtarnas elförbrukning. Ett annat exempel på en liten men viktig åtgärd är att vi kommer att följa upp och vid behov reglera det varma bruksvattnets temperatur. Genom att hålla temperaturen i varmvattenberedaren ändamålsenlig kan vi minska energiförbrukningen utan att det inverkar på verksamheten.

Det är naturligt att ta miljöaspekter i beaktande vid olika anskaffningar. Då till exempel den nya manskapsbyggnaden planerades var miljöfrågor en viktig aspekt. Konkret syntes detta redan vid behandlingen av rivningsmaterialet från det gamla vedlidret som återanvändes så effektivt som möjligt. Sålunda användes den yttre brädfodringen som bastuved. Under byggnadstiden betonades miljöfrågor för entreprenören vilket

ledde till att det uppstod mycket litet avfall och naturen led inga större skador. I själva manskapsbyggnaden syns beaktandet av miljön genom värmeåtervinningssystemet, två värmepumpar samt målfärgen som var traditionell rödmylla.

Verksamheten på båtarna belastar naturligtvis miljön. Å andra sidan, för att kunna fungera rätt i en nödsituation behöver man öva. De båtar vi har är nya vilket också betyder att utsläppen är mindre än för de äldre båtarna. En annan viktig faktor är båtarnas underhåll. Föreningen nöjer sig inte med tillverkarens serviceinstruktioner utan vi har gått avsevärt längre. Före varje resa med HSM71 Rautauoma görs en inspektion av maskinrummet enligt en separat lista. Listan omfattar nästan trettio olika punkter och inspektionen strävar till att hålla systemen i så gott skick som möjligt. På detta sätt fungerar de som planerat och då är också utsläppen mindre.

Tekst och bild: Jukka-Pekka Lumilahti

Brädfodringen från Maskholmens lider används som bastuved

Urval ur åtgärdsplanen

- Huvudbyggnadens dörrar och fönster byts ut mot nya med bättre värmeisolering
- Onödiga svallvågor undviks speciellt i den inre skärgården för att undvika erosion och att störa befolkningen
- Höga varvtal på motorerna undviks tills de uppnått rätt temperatur
- Hjälpgeneratoren används bara vid behov
- Miljökriterier är en av aspekterna vid inköp av bränsle för båtarna
- Uppmärksamhet fästs vid alternativ och användning av bottenfärger
- Föremål som hittats i havet förs till en lämplig plats (t. ex. skräp, stockar)
- Upprätthåller tanken att Östersjön inte är en soptipp
- Uppsamlingspunkterna för avfall är klart utmärkta
- Främja förebyggandet av miljöolyckor genom att bedöma farledernas säkerhet och meddela därom till farledsmyndigheterna.

Utmärkelser vid höstmötet

Vid Helsingfors Sjöräddningsförenings höstmöte belönades flera meriterade frivilliga sjöräddare. Årets aktivstopp erhöles av Pekka Rosin vars insats för den nya manskapsbyggnaden varit betydande. Dessutom for Pekka till Maskholmen en stormig sommardag då det kändes som om allting inte stod rätt till där. Hans aning visade sig riktig för en del av HSM 71 Rautauomas förtjningstrossar hade snagats av.

Sjöräddningssällskapetets förtjänsttecken erhöles av Heikki Salminen, Sampo Rajala, Markku Niemäenmaa, Klaus Hannus, Mikko Oskari Lumilahti, Pasi Pouri, Mika Back och Christian Kurtén. Heikki har i många år fungerat som föreningens webmaster medan Sampo, Markku och Klaus är aktiva medlemmar i båtbesättningen. Mikko och Pasi fick märket för mångårigt samarbete med Degerö FBK och Mika gör sin insats för den frivilliga sjöräddningen genom tidningen. För Christian har man tidigare inte ens ansökt om märket för föreningens styrelse har inte för vana att ansöka om förtjänstmärken för styrelsens medlemmar. Nu var det alltså tid för den tidigare ordföranden och aktiva besättningsmedlemmen att få ett märke.

*. LP72 *

Hätämerkinantoharjoitus

lauantaina 12.3.2011 klo 11-15 Helsingin Laajasalossa,
Matosaaren meripelastusasemalla.

Nödsignalövning lördagen den 12.3.2011 kl 11-15
i Helsingfors på Maskholmens räddningstation.

Läs mera på www.hmpy.fi

Helsingin Meripelastusyhdistys järjestää SMPS Espoon meripelastajien ja Laajasalon VPK:n kanssa kaikille veneilijöille tarkoitetun hätämerkinantoharjoituksen.

Harjoituksessa voi ampua luvallisesti ja osaavien kouluttajien avustuksella punaisia hätäraketteja, punaisia käsisoihtuja, oransseja merkkisavuja, valopistoolin punaisia ammuksia ja kynäraketteja.

Kaikki ammuttavat raketit tarkistetaan ennen ampumista järjestäjien toimesta. Vuoden 2011 harjoituksessa ammuttavien rakettien täytyy olla valmistettu vuonna 2004 tai sen jälkeen.

Yhdistyksen jäsenille harjoitukseen osallistuminen on ilmaista, muille se maksaa 25 €.

Matosaassa järjestetään myös alkusammutuskoulutusta tapahtuman ajan.

Lisätietoja www.hmpy.fi, www.espoonmeripelastajat.fi ja
www.laajasalonvpk.com

